

МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

Навчально-науковий інститут психології та соціальних наук

МАУП

Кафедра іноземної філології та перекладу

Затверджую:

Директор ННПСН

_____ Раєвська Я.М.

“ 29 ” _____ серпня _____ 2024 р.

Схвалено на засіданні кафедри

іноземної філології та перекладу

Протокол № 1 від _____ 29.08. _____ 2024 р.

Завідувач кафедри _____ І. С. Бахов

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

“Педагогіка і психологія вищої школи”

Галузь знань: _____ 03 «Гуманітарні науки»

спеціальності: _____ 035 Філологія _____

(шифр і назва спеціальності)

освітнього рівня _____ другий (магістерський) рівень

(назва освітнього рівня, ОКР)

освітньої програми: _____ Філологія

(шифр і назва освітньої програми)

спеціалізації:

(за наявності)

(назва спеціалізації)

Київ МАУП 2024

Розробник (-и) си́лабусу навчальної дисципліни:

Бахов І.С, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри іноземної філології і перекладу

Викладач:

Бахов І.С, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри іноземної філології і перекладу

Шестопалова І.О. професор кафедри іноземної філології і перекладу

Си́лабус розглянуто і затверджено на засіданні кафедри іноземної філології і перекладу

Протокол від 29 серпня 2024 р. № 1

Завідувач кафедри _____ Бахов І. С.
(підпис)

Си́лабус погоджено з гарантом (керівником) освітньої програми освітньої програми Англійська мова і література (друга мова – німецька)
(назва освітньої програми)

_____. _____. 20__ р.
Керівник (гарант) освітньої програми _____ Бахов І. С.
(підпис)

Си́лабус перевірено
_____. _____. 20__ р.
Заступник директора _____ Т. В. Нич
(підпис)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____» ____ 20__ р., протокол №
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____» ____ 20__ р., протокол №
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____» ____ 20__ р., протокол №
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____» ____ 20__ р., протокол №

**ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»
Навчально-науковий інститут психології та соціальних наук
Кафедра іноземної філології та перекладу**

Назва дисципліни	Педагогіка і психологія вищої школи
Викладач (-і)	Бахов Іван Степанович, Шестопалова Ірина Олександрівна
Портфоліо викладача (-ів)	https://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/imvsn/kafedra-inozemnih-mov.html
Контактний тел.	0665166292, 0976588614
E-mail:	bakhov@ukr.net
Сторінка дисципліни на сайті	
Консультації	Середа, 13:00-14:20

1. Коротка анотація до дисципліни. Курс «Педагогіка і психологія вищої школи» спрямований на вироблення студентами особистісної концепції педагогічної діяльності у закладі вищої освіти, що є основою для систематизації психологічних та педагогічних знань і умінь, практичного досвіду.

2. Мета: формування у студентів здібностей:

- формування у студентів знань головних положень сучасної філософії освіти;
- набуття студентами знань про основні віхи історичного розвитку вищої школи в Україні та світі;
- формування у студентів знань, умінь і навичок налагодження продуктивної психолого-педагогічної взаємодії зі студентами; врахування особливостей їх психічного, інтелектуального та індивідуального розвитку в організації навчально-виховного процесу у вищій школі;
- систематизація знань про вищу освіту як ключовий етап професійного розвитку особистості, її професійного мислення, компетентності та самосвідомості;
- набуття студентами умінь психолого-педагогічного аналізу навчально-виховних ситуацій у вищій школі та прийняття педагогічно доцільних рішень;
- формування у студентів особистісного ставлення до гуманістичних цінностей викладача вищої школи та концептуального бачення власної викладацької діяльності.

3. Формат курсу: очний (*offline*)

4. Програмні результати навчання (інтегральні, фахові компетентності):

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні набути наступні компетентності:

знати:

- основні тенденції та перспективи розвитку вищої освіти в Україні та за кордоном;
- основні історичні віхи розвитку вищої освіти в Україні та світі;
- сутність, своєрідність навчально-виховного процесу у вищій школі;
- тенденції розвитку вищої освіти в Україні та зарубіжних країнах;
- суперечності, психічні функції, особливості розвитку молодого людини студентського віку;
- структуру, психолого-педагогічні аспекти організації навчально-пізнавальної діяльності студентів, критерії відбору, принципи структурування змісту навчального курсу у вищій школі;
- сучасні інтерактивні методи та форми організації навчання студентів;
- норми, критерії оцінювання знань, умінь студентів;

- сутність та особливості виховання студентської молоді;
- особливості діяльності педагога вищої школи

вміти:

- визначити тенденції й закономірності розвитку систем вітчизняної та зарубіжної вищої освіти;
- творчо використовувати надбання прогресивного педагогічного досвіду вітчизняних та зарубіжних вищих шкіл;
- ефективно організовувати та здійснювати дидактичну і виховну діяльність як викладача і куратора у вищій школі;
- розробляти навчально-методичне забезпечення дисциплін;
- визначати, планувати структуру змісту навчального заняття;
- самостійно проводити лекційні, практично-семінарські заняття;
- ефективно застосовувати традиційні й інноваційні технології і методи навчання у вищій школі;
- формувати психологічно комфортне академічне середовище, спонукати розвиток студентського колективу;
- формувати позитивну навчальну мотивацію, забезпечувати первинну професійну адаптацію студентів, стимулювати їх професійний розвиток;
- підвищувати рівень педагогічної майстерності, застосовувати продуктивні заходи щодо запобігання професійному вигоранню.

5. Тривалість курсу. 90 годин (3 кредити ЄКТС), з них: 30 годин аудиторної роботи; 60 годин – самостійної роботи, екзамен.

6. Статус дисципліни: обов'язкова

7. Пререквізити: Курс «Педагогіка і психологія вищої школи» тісно пов'язаний із проблематикою інших дисциплін, знання яких необхідно здобувачам для вивчення курсу.

8. Структура навчальної дисципліни

Програма навчальної дисципліни

Тема	Кількість годин, відведених на:			
	Л	СЗ	СР	ІР
Змістовий модуль 1. Загальні основи педагогіки вищої школи				
Тема 1. Загальні основи педагогіки вищої школи	2	2	9	
Тема 2. Основні віхи розвитку вищої школи у світі	2	2	9	
Тема 3. Основи дидактики вищої школи. Сутність та особливості навчального процесу у вищій школі	2	2	9	
Тема 4. Сучасні технології та методи навчання	2	2	9	
Тема 5. Форми організації навчання і контролю у вищих навчальних закладах	2	2	9	
Змістовий модуль 2. Загальні основи психології вищої школи				
Тема 6. Загальні поняття психології вищої школи. Студент як суб'єкт педагогічної діяльності	2	2	9	
Тема 7. Специфіка професійної діяльності викладача вищого	2	2	9	

навчального закладу				
Тема 8. Основи виховання студентської молоді	2	2	10	
Всього годин	16	16	73	30

ТЕМИ І ЗАВДАННЯ ПРАКТИЧНО-СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

ТЕМА 1. Вища освіта у світовому освітньому просторі (2 год)

1. Освіта як соціальне явище. Зростання ролі вищої освіти в суспільстві.
2. Головні тенденції розвитку вищої освіти в сучасному світі.
3. Суть, мета, завдання, принципи Болонського процесу.
4. Вища школа високорозвинених зарубіжних країн (Англія, США, Німеччина, Японія, Фінляндія тощо) і держав пострадянського простору (за вибором студента).

ЛІТЕРАТУРА

1. Алексюк А.М. Педагогіка вищої школи. К., 1998.
2. Вища школа України і Болонський процес: Навчальний посібник. Тернопіль, 2004.
3. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи. К., 2006.
4. Галузинський В.М. Євтух М.Б. Основи педагогіки та психології вищої школи в Україні. К., 1995.
5. Кнодель Л.В. Педагогіка вищої школи. К., 2008.
6. Ковальчук Л.О., Ковальчук О.Б. Системи освіти зарубіжних країн: Навч. пос. Львів, 2003.
7. Педагогіка вищої школи. Одеса, 2002.
8. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. / З.Н.Курлянд, Р.І.Хмелюк, А.В.Семенова та ін. Київ, 2007.

ТЕМА 2. Розвиток вищої освіти в Україні: історія та сучасність (2 год)

1. Перші вищі навчальні заклади України: Острозька та Києво-Могилянська академії.
2. Виникнення університетів в Україні.
3. Розвиток вищої освіти в Україні у період національно-визвольних змагань (1917-1920 рр.).
4. Українська вища школа зарубіжжя.
5. Сучасна вітчизняна система вищої освіти. Головні напрями розвитку та виклики сучасності.
6. Основні нововведення Закону України «Про вищу освіту».

ЛІТЕРАТУРА

1. Алексюк А.М. Педагогіка вищої школи. К., 1998.
2. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи. К., 2003..
3. Герцюк Д.Д. Навчально-методичні матеріали до вивчення спецкурсу “Історія школи та освіти в Україні”. Львів, 1999.
4. Гура О.І. Педагогіка вищої школи: вступ до спеціальності. Київ, 2005.
5. Ідея університету: Антологія / Упоряд.: М.Зубрицька, Н.Бабалик, З.Рибчинська; відп. ред. М.Зубрицька. Львів, 2002.
6. Кузьмінський А. Педагогіка вищої школи. К., 2005.
7. Левківський М.В., Микитюк О.М. Історія педагогіки: Навчальний посібник. Х., 2002. Педагогіка вищої школи. Одеса, 2002.
8. Микитась В. Давньоукраїнські студенти і професори. К., 1994.

9. Мицько І.З. Острозька академія. К., 1990.
10. Модернізація вищої освіти України і болонський процес / Уклад. М.Ф.Степко, Я.Я.Болюбаш, К.М.Левківський, Ю.В.Сухарніков. К., 2004.
11. Нагаєв В.М. Методика викладання у вищій школі. К., 2007.
12. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. / З.Н.Курлянд, Р.І.Хмелюк, А.В.Семенова та ін. Київ, 2007,
13. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи. К., 2006.
14. Закон “Про вищу освіту” від 01.07.2014 № 1556-VII : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18/print1391950419561429>

ТЕМА 3. Особливості навчального процесу у вищій школі. Зміст освіти у ВНЗ (2 год)

1. Актуальна проблематика організації педагогічного процесу у вищій школі.
2. Зміст освіти у вищій школі: компоненти, стандарти, головні джерела.
3. Аналіз змісту вищої філологічної освіти. Спроба відбору навчального матеріалу з української літератури для вивчення у середній школі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Біляковська О.О., Мишишин І.Я., Цюра С.Б. Дидактика вищої школи. Львів, 2013.
2. Вища школа України і Болонський процес: Навчальний посібник. Тернопіль, 2004.
3. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи. К., 2006.
4. Галузинський В.М. Євтух М.Б. Основи педагогіки та психології вищої школи в Україні. К., 1995.
5. Кнодель Л.В. Педагогіка вищої школи. К., 2008.
6. Кузьмінський А. Педагогіка вищої школи. К., 2005.
7. Педагогіка вищої школи. Одеса, 2002.
8. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. / З.Н.Курлянд, Р.І.Хмелюк, А.В.Семенова та ін. Київ, 2007.

ТЕМА 4. Сучасні педагогічні технології та їх застосування у вищій школі (2 год)

1. Традиційні методи навчання у вищій школі.
2. Сутність інтерактивних методів навчання (“синектики”, портфоліо, методу проєктів, рольових ігор тощо).
3. Обрати тему заняття з фахового предмета та навести приклади доцільного застосування різних методів навчання.
4. Тренінг спілкування як педагогічна технологія. Продемонструвати у групі 3-5 вправ тренінгу партнерського спілкування, сенситивності або креативності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Кузьмінський А. Педагогіка вищої школи. К., 2005.
2. Освітні технології: Навч. - метод. пос. / За заг. ред. Пехоти О.М. К., 2001.
3. Пометун О.І., Пироженко Л.В. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання. К., 2003.
4. П’ятакова Г.П., Глотов О.Л. Інтерактивні методики та специфіка їх застосування у вищій школі. Тернопіль. 2002.
5. П’ятакова Г.П., Заячківська Н.М. Сучасні педагогічні технології та методика їх застосування у вищій школі. Львів, 2003.
6. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи. К., 2006.
7. Щербань П.М. Навчально-педагогічні ігри у вищих навчальних закладах. К., 2004.

8. Педагогічна преса та Інтернет-джерела.

ТЕМА 5. Головні форми організації навчання студентів у вищій школі. (2 год)

1. Лекція як основна форма організації навчання у вищому навчальному закладі.
2. Організаційно – методичні аспекти організації та проведення практично-семінарських занять у вищій школі.
3. Самостійна робота студентів як провідна форма організації навчання на сучасному етапі.
4. Обговорення та аналіз підготовлених студентами планів-конспектів лекції та практично-семінарського або практичного заняття з фахової дисципліни.
5. Мікровикладання: демонстрування фрагментів опрацьованих студентами навчальних занять.

ЛІТЕРАТУРА

1. Алексюк А.М. Педагогіка вищої школи. Курс лекцій: модульне навчання. К., 1993.
2. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи. К., 2003.
3. Кузьмінський А. Педагогіка вищої школи. К., 2005.
4. Методичні матеріали кафедри педагогіки Львівського національного університету імені Івана Франка до проведення лекцій та практично-семінарських занять для магістрів університету (<http://pedagogy.lnu.edu.ua/departments/pedagogika/indexukr.htm>).
5. Педагогіка вищої школи. Одеса, 2002.
6. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. / З.Н.Курлянд, Р.І.Хмелюк, А.В.Семенова та ін. Київ, 2007.
7. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи. К., 2010.

ТЕМА 6. Основи психології вищої школи. Студентський період життя людини (2 год)

1. Предмет, основні категорії, завдання психології вищої школи.
2. Психосоціальний розвиток у період юності. Специфіка соціалізації в студентському віці. Статуси та кризи ідентичності.
3. Професійне самовизначення в юнацькому віці.
4. Психологічні особливості кризи професійного становлення.

ЛІТЕРАТУРА

1. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи. К., 2003.
2. Заброцький М. Основи вікової психології. Тернопіль, 2002.
3. Мицишин І.Я. Студент як суб'єкт педагогічної взаємодії у вищій школі. Навчально-методичні матеріали. Львів, 2007.
4. Педагогіка вищої школи. Одеса, 2002.
5. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. / З.Н.Курлянд, Р.І.Хмелюк, А.В.Семенова та ін. Київ, 2007.
6. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи. К., 2010.

ТЕМА 7. Психологія діяльності та особистості викладача вищої школи (2 год)

1. Поліфункціональність професійної діяльності викладача вищого навчального закладу.
2. Педагогічна культура викладача вищого навчального закладу.
3. Аналіз педагогічних ситуацій стосовно спілкування викладача зі студентами.
4. Професійні кризи та деформації професійного розвитку педагога вищої школи.
5. Особливості професійного згорання викладача вищої школи.

ЛІТЕРАТУРА

1. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи. К., 2003.
2. Гура О.І. Педагогіка вищої школи: вступ до спеціальності. Київ, 2005.
3. Нагаєв В.М. Методика викладання у вищій школі. К., 2007.
4. Педагогіка вищої школи. Одеса, 2002.
5. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. / З.Н.Курлянд, Р.І.Хмелюк, А.В.Семенова та ін. Київ, 2007.
6. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи. К., 2010.
7. Педагогика и психология высшей школы / Ответствен. ред. С.И.Самыгин. Ростов-на-Дону, 1998.

ТЕМА 8. Процес виховання у вищій школі (2 год)

1. Організація виховної роботи у вищому навчальному закладі.
2. Головні напрями виховання студентів.
3. Реалізація виховної роботи у групі через інститут кураторів.
4. Студентське самоврядування.

ЛІТЕРАТУРА

1. Вітвицька С. Основи педагогіки вищої школи. Підручник за рейтинго-модульною системою. К., 2006.
2. Гура О.І. Педагогіка вищої школи: вступ до спеціальності: Навчальний посібник. К., 2005.
3. Державна національна програма “Освіта” (“Україна ХХІ ст.”). К., 1994.
4. Козяр М.М., Коваль М.С. Педагогіка вищої школи. К., 2013.
5. Кузьмінський А. Педагогіка вищої школи. К., 2005.
6. Лекції з педагогіки вищої школи. навч. посібник / За ред. В. Лозової. Харків, 2006.
7. Основи національного виховання: Концептуальні положення / За ред. В.Г. Кузя, Ю.Д.Руденка, З.О. Сергійчука. К., 1993.
8. Педагогіка вищої школи. Посібник. Одеса, 2002.
9. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи. К., 2006.

НАВЧАЛЬНІ ПРОЕКТИ

(Індивідуальні навчально-дослідні завдання)

Індивідуальне навчально-дослідне завдання складається з двох частин:

- I. Проект №1
 - а) написання проекту плану-конспекту практично-семінарського або практичного заняття з фахової дисципліни;
 - б) написання проекту плану-конспекту лекції з фахової дисципліни.
- II. Проект №2. Підготовка презентації з обраної теми курсу «Психологія та педагогіка вищої школи».

Вимоги до проекту №1:

Зразки оформлення планів-конспектів можна знайти в “Методичних матеріалах кафедри педагогіки Львівського національного університету імені Івана Франка до проведення лекцій та практично-семінарських занять для магістрів університету (<http://pedagogy.lnu.edu.ua/departments/pedagogika/indexukr.htm>). Обсяг робіт – до п’яти сторінок друкованого тексту на аркуші формату А-4. Тематика занять обирається студентом самостійно.

Вимоги до проекту №2:

Із запропонованого переліку обрати тему індивідуального завдання. Самостійно

підібрати літературу та оформити презентацію у програмі Power Point. Презентація повинна відображати головні дефініції, питання, проблеми та має бути розміщена не менше, ніж на десяти слайдах.

Тематика індивідуальних завдань

1. Місце педагогіки вищої школи у системі педагогічних наук.
2. Основні ідеї та концепції педагогіки вищої школи.
3. Методологія психолого-педагогічного дослідження у вищій школі.
4. Сучасні світові тенденції розвитку вищої освіти.
5. Основні етапи становлення вищої освіти в Україні.
6. Києво-Могилянська Академія – центр освіти, культури і науки в Україні у минулому та сьогодні.
7. Заснування та головні досягнення в діяльності Львівського, Харківського, Київського та Одеського університетів (на вибір студента).
8. Розвиток вищої освіти в Україні в час національно-визвольних змагань (обрати конкретний період).
9. Українські вищі заклади освіти за кордоном.
10. Внесок у розвиток вищої освіти видатних українських науковців (на вибір студента).
11. Тенденції розвитку вищої освіти України на сучасному етапі.
12. Історія становлення магістратури в Україні.
13. Система вищої освіти в сучасній Україні.
14. Система вищої освіти однієї з обраних країн.
15. Особливості інновацій розвитку вищої освіти у розвинутих зарубіжних країнах.
16. Головні принципи навчання у вищій школі.
17. Особливості організації дистанційного навчання у вищій школі.
18. Технологія особистісно зорієнтованого навчання у вищій школі.
19. Особливості інклюзивного навчання у вищій школі.
20. Методи навчання у вищому навчальному закладі.
21. Інтерактивні методи навчання у вищій школі.
22. Самостійна та науково-дослідна робота студентів.
23. Розвиток критичного та творчого мислення студентів.
24. Система контролю в навчальному процесі вищої школи.
25. Педагогічна майстерність викладача вищого навчального закладу,
26. Педагогічна етика і такт викладача вищої школи.
27. Культура невербального спілкування викладача вищої школи.
28. Синдром «професійного згоряння (вигорання)» викладача вищої школи.
29. Мета і зміст виховання студентської молоді в навчальний і позанавчальний час.
30. Формування студентської спільноти.

ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТА

Модуль 1. Поточна діяльність (практично-семінарські заняття: 8 x 5 б. = 40)

Виконання завдання до теми 1 (реферування статті) - 5 балів.

Модульне тестування (2 т. x 10 б. = 20 б.)

Максимальна оцінка – 20 балів.

Модуль 2.

Проект №1. Написання проекту плану-конспекту лекції або практично-семінарського (практичного) заняття з фахової дисципліни – 10 б.

Проект №2. Підготовка презентації з обраної теми курсу «Психологія та педагогіка вищої школи».

Максимальна оцінка – 15 балів.

Всього: 100 балів.

Іспит

4. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Методи контролю: опитування, тестування, словниковий диктант, написання твору, письмова анотація змісту тексту, переказ змісту прочитаного та прослуханого, презентація колажів та проектних (групових) завдань, написання модульних контрольних робіт тощо.

Критерії оцінювання знань, умінь, навичок студентів на навчальних заняттях

Рівні навчальних досягнень	Оцінка в балах (за 12-бальною шкалою)	Критерії оцінювання
Початковий (понятійний)	1	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, мовних фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так” чи „ні”.
	2	Студент не достатньо усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так” чи „ні”; може самостійно знайти в підручнику відповідь.
	3	Студент намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі закономірності; робить спроби виконання вправ і завдань репродуктивного характеру; за допомогою викладача виконує прості вправи за готовим алгоритмом.
Середній (репродуктивний)	4	Студент володіє початковими знаннями, здатний виконати вправи і завдання за зразком; орієнтується в термінах, поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі.
	5	Студент розуміє суть навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацьовувати частину навчального матеріалу; виконує прості вправи і завдання за алгоритмом, але окремі висновки є нелогічними та непослідовними.
	6	Студент розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати мовні явища, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час виконання вправ і завдань за алгоритмом, послуговуватися додатковими джерелами.
Достатній (алгоритмічний дієвий)	7	Студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими поняттями, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати термінологію; складати таблиці, схеми.
	8	Знання студента досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з

Високий (творчо-професійний)		окремими неточностями; вмiє самостiйно працювати, може пiдготувати реферат i обґрунтувати його положення.
	9	Студент вiльно володiє вивченим матерiалом, застосовує знання у дещо змiнених ситуацiях, вмiє аналізувати i систематизувати iнформацiю, робить аналітичнi висновки, використовує загальновiдомi докази у власнiй аргументацiї; чiтко тлумачить лiнгвістичнi поняття, категорії; формулює правила; може самостiйно опрацьовувати матерiал, виконує прості творчі завдання; має сформованi типові навички.
	10	Студент володiє глибокими i мiцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуацiях; може визначати особливості мовних процесiв; робить аргументованi висновки; практично оцiнює сучаснi здобутки лiнгвістичної науки; самостiйно визначає мету власної дiяльностi; виконує творчі завдання; може сприймати iншу позицію як альтернативну; знає суміжнi дисциплiни; використовує знання, аналізуючи рiзні мовнi явища, процеси.
	11	Студент володiє узагальненими знаннями з навчальної дисциплiни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуацiях; вмiє знаходити джерела iнформацiї та аналізувати їх, ставити i розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матерiал для власних аргументованих суджень у практичнiй дiяльностi (диспути, круглі столи тощо); спроможний за допомогою викладача пiдготувати виступ на студентську наукову конференцiю; самостiйно вивчити матерiал; визначити програму своєї пiзнавальної дiяльностi; оцiнювати рiзноманiтнi мовнi явища, процеси.
	12	Студент має системнi, дiєвi знання, виявляє неординарнi творчі здiбностi в навчальнiй дiяльностi; використовує широкий арсенал засобiв для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складнi проблемнi ситуацiї та завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; умiє ставити i розв'язувати проблеми, самостiйно здобувати i використовувати iнформацiю; займається науково-дослiдною роботою; логiчно та творчо викладає матерiал в уснiй та письмовiй формi; розвиває свої здiбностi й схильностi; використовує рiзноманiтнi джерела iнформацiї; моделює ситуацiї в нестандартних умовах.

Рейтингова оцiнка з кредитного модуля – сумарна пiдсумкова оцiнка за багатобальною шкалою рiвня засвоєння студентом певного кредитного модуля (навчальної дисциплiни) упродовж його вивчення.

Рейтингова оцiнка з кредитного модуля	Оцiнка за шкалою ECTS	Оцiнка за національною шкалою
90-100 i бiльше	A (вiдмiнно)	вiдмiнно
82-89	B (дуже добре)	добре
75-81	C (добре)	
67-74	D (задовiльно)	
60-66	E (достатньо)	задовiльно
35-59	FX (незадовiльно з можливістю повторного складання)	
34 i менше	F (незадовiльно з	

	обов'язковим проведення додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)	незадовільно
--	--	--------------

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Предмет і завдання педагогіки вищої школи.
2. Вища освіта як провідний фактор соціального і економічного прогресу у світі.
3. Світові тенденції розвитку вищої освіти на сучасному етапі.
4. Перші навчальні заклади підвищеного типу. Вища школа в ісламському світі.
5. Парадигми університетської освіти. Основні типи університетської освіти (за С.Гессеном).
6. Основні етапи становлення вищої освіти в Україні.
7. Острозька і Київська колегії як провісники української вищої школи європейського типу.
8. Києво-Могилянська Академія – центр освіти, культури і науки в Україні у ХУП-ХУІІІ ст.
9. Заснування і діяльність Харківського, Київського та Одеського університетів.
10. Головні віхи розвитку Львівського університету.
11. Розвиток вищої освіти в Україні в період національно-визвольних змагань.
12. Українські вищі навчальні заклади за кордоном.
13. Стан і перспективи розвитку вищої освіти в Україні на зламі ХХ і ХХІ ст.
14. Організаційно-педагогічні основи вищого навчального закладу за Законом України “Про вищу освіту”.
15. Особливості інновацій розвитку вищої освіти у розвинутих зарубіжних країнах.
16. Основні особливості розвитку вищої освіти у США, Канаді, Японії, Франції, Німеччині, Англії (за вибором студента).
17. Тенденції змін європейської школи і світові стандарти вищої освіти.
18. Болонський процес як європейська інтеграція систем вищої освіти. Провідні ідеї Болонської декларації.
19. Проблеми реформування системи вищої освіти України.
20. Поняття про дидактику вищої школи. Головні принципи навчання у вищій школі.
21. Організація навчального процесу у вищій школі.
22. Зміст вищої освіти. Основні напрями змісту освіти (загальноосвітній, профільний і спеціально-науковий).
23. Навчальний план і навчальна програма – вихідні державні документи планування та організації навчального процесу у вищій школі.
24. Технологічний підхід в освіті. Традиційні та інноваційні технології навчання у сучасній вищій школі.
25. Застосування технології модульного навчання у вищій школі.
26. Особливості організації дистанційного навчання у вищій школі.
27. Загальні методи навчання у вищій школі.
28. Проблемне навчання у вищому навчальному закладі.
29. Застосування інтерактивних методик на заняттях у вищій школі.
30. Методика групової роботи у вищому закладі освіти, її особливості, переваги та недоліки.
31. Організація навчальної роботи із застосуванням синектики.
32. Особливості застосування методу дискусії у навчально-виховному процесі вищої школи.
33. Рольові ігри та їх використання у навчальній діяльності
34. Портфоліо як метод навчання, оцінювання та атестації.
35. Особливості застосування у вищій школі “кейс”-методу.
36. Переваги та специфіка використання методу проектів.
37. Типи практичних занять та методика їх організації.
38. Тренінг спілкування як педагогічна технологія.
39. Психогімнастика на заняттях з тренінгу.
40. Використання тренінгових технологій на заняттях з фахової дисципліни у вищому

навчальному закладі.

41. Поняття про форми організації навчання у вищому закладі освіти.
42. Роль і місце лекції у вищій школі. Основні вимоги до лекції.
43. Особливості, типи організації практично-семінарських занять у вищій школі.
44. Семінар як взаємодія і спілкування викладача і студентів.
45. Самостійна робота студентів, її основні види. Психолого-педагогічні аспекти ефективності самостійної роботи студентів.
46. Основи педагогічного контролю у вищій школі. Основні функції та форми організації контролю.
47. Основні види і методи оцінювання у вищій школі
48. Особливості психічного і соціального розвитку юнацького віку та їх врахування в педагогічній діяльності викладача вищої школи.
49. Особливості адаптації студентів до навчально-виховного процесу у вищій школі.
50. Період навчання у вищих навчальних закладах як важливий період соціалізації людини.
51. Механізми соціалізації студента.
52. Мета і зміст виховання студентської молоді в навчальний і позанавчальний час.
53. Сучасні проблеми, шляхи і засоби виховання студентів.
54. Формування студентської спільноти.
55. Реалізація виховної роботи у групі через інститут кураторів.
56. Організація взаємодії зі студентами на основі врахування їхніх запитів та інтересів.
57. Студентське самоврядування.
58. Специфіка професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи.
59. Культура педагогічної комунікації у вищому закладі освіти. Гуманізація навчання як основа педагогічного спілкування.
60. Професійні кризи та деформації професійного розвитку педагога вищої школи.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

ОСНОВНА

1. Алексюк А.М. Педагогіка вищої школи. К. 1998.
2. О.О. Біляковська, І.Я. Мищишин, С.Б.Цюра. Дидактика вищої школи. Львів, 2013.
3. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи. К., 2006.
4. Галузинський В.М. Євтух М.Б. Основи педагогіки та психології вищої школи в Україні. К., 1995.
5. Галузинський В.М. Євтух М.Б. Педагогіка: теорія та історія. К., 1995.
6. Гура О.І. Педагогіка вищої школи: вступ до спеціальності. Київ, 2005.
7. Закон України про вищу освіту. К., 2002.
8. Кнодель Л.В. Педагогіка вищої школи. К., 2008.
9. Кузьмінський А. Педагогіка вищої школи. К., 2005.
10. Педагогіка вищої школи. Одеса, 2002.
11. Педагогіка вищої школи. Навчальний посібник. За ред. З.Курлянд. К., 2004.
12. Семиченко В.А. Психологія педагогічної діяльності: Навч. посібник. К., 2004.
13. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи. К., 2006.

ДОДАТКОВА

1. Алексюк А.М. Педагогіка вищої школи. Курс лекцій: модульне навчання. К., 1993.
2. Барабаш Ю., Позінкевич Р. Педагогічна майстерність: теоретичні й навчально-методичні основи. Луцьк, 2006.
3. Бойко А.М., Бардінова В.Д., Гриньова М.В., Пащенко В.О. та ін. Персоналії в історії національної педагогіки. 22 видатних українських педагоги: Підручник / За заг. ред. А.М. Бойка. К., 2004.
4. Вища школа України і Болонський процес: Навчальний посібник. Тернопіль, 2004.
5. Герцюк Д.Д. Навчально-методичні матеріали до вивчення спецкурсу "Історія школи та

освіти в Україні”. Львів, 1999.

6. Державна національна програма “Освіта” (“Україна ХХІ ст.”). К., 1994.

7. Енциклопедія освіти / Акад. Пед. наук України; головний редактор В.Г.Кремень. Київ, 2008.

8. Ідея університету: Антологія / Упоряд.: М.Зубрицька, Н.Бабалик, З.Рибчинська; відп. ред. М.Зубрицька. Львів, 2002.

9. Козяр М.М., Коваль М.С. Педагогіка вищої школи. К., 2013.

10. Корсак К. Світова вища освіта. Порівняння і визнання закордонних кваліфікацій і дипломів. К., 1997.

11. Костюк Г.С. Навчально-виховний процес і психічний розвиток особистості. К. 1989.

12. Лекції з педагогіки вищої школи: Навчальний посібник / За ред. В.І.Лозової. Харків, 2010.

13. Майборода В.К. Вища педагогічна освіта в Україні: історія, досвід, уроки. К., 1992.

14. Методичні матеріали до проведення лекцій та практично-семінарських занять для магістрів університету (<http://pedagogy.lnu.edu.ua/departments/pedagogika/indexukr.htm>).

15. Микитась В. Давньоукраїнські студенти і професори. К., 1994.

16. Мицько І.З. Острозька академія. К., 1990.

17. Мищишин І.Я. Студент як суб’єкт педагогічної взаємодії у вищій школі. Навчально-методичні матеріали. Львів, 2007.

18. Модернізація вищої освіти України і болонський процес / Уклад. М.Ф.Степко, Я.Я.Болюбаш, К.М.Левківський, Ю.В.Сухарніков. К., 2004.

19. Нагаєв В.М. Методика викладання у вищій школі. К., 2007.

20. Науменко Ф.І. Школа Київської Русі: лекції з історії педагогіки для студентів університету. Львів, 1965.

21. Основи національного виховання: Концептуальні положення / За ред. В.Г. Кузя, Ю.Д.Руденка, З.О.Сергійчука. К., 1993.

22. Педагогіка для громадянського суспільства // Під ред. докт. пед. наук. Т.С.Кошманової. Львів, ЛНУ імені Івана Франка, 2005.

23. Пехота О.М. Освітні технології. – К., 2001.

24. П’ятакова Г.П., Заячківська Н.М. Сучасні педагогічні технології та методика їх застосування у вищій школі. Львів, 2003.

25. Розвиток народної освіти і педагогічної думки в Україні. К., 1991.

26. Самостійна робота студентів з педагогічних дисциплін: Навчально-методичний посібник / За ред Руснака І.С. Чернівці, 2008.

27. Слєпкань З.І. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі. К., 2005.

28. Щербань П.М. Навчально-педагогічні ігри у вищих навчальних закладах. К., 2004.